

עטרת שלום

עלון שבועי שיעורי מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת מטות

בס"ד, עשי"ק פרשת מטות
כ"ג תמוז תשפ"ב – שנה ר"ג גליון תרנ"ט

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש

הרה"ג מוצ"ש	ר"ת	ירושלים
8:23	7:07	9:00
8:25	7:22	בני ברק 8:57
9:19	8:02	ניו יורק 9:31
9:32	8:15	מונטריאל 9:44

ממריכים חודשי. מולד מנחם אבי: ליל ט"ז ט"ז שנת 2272, 4 חלקים

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

נקם נקמת בני ישראל מאת המדיינים אחר תאסף אל עמיק.

וידבר משה אל העם לאמר החליצו מאתכם אנשים לצבא ויהיו על מדון לתת נקמת הוי"ה במדין (לב א-ב).

פרש"י וז"ל: אע"פ ששמע שמיתתו תלויה בדבר, עשה בשמחה ולא אחר. צריך לדעת למה באמת מיתתו של משה תלויה בנקמת בני ישראל מאת המדיינים. **ועוד** צריך לדעת למה 'מאת המדיינים' ולא מהמואבים כמו שכבר הקשה על זה רש"י עיי"ש.

ועוד צריך לדעת שנוי הלשון, שהקב"ה אמר 'נקמת בני ישראל' ומשה אמר 'נקמת הוי"ה'.

ועוד צריך להבין שהקב"ה אמר למשה 'נקום נקמת' אתה בעצמך, ולמעשה שלח משה את פינחס במקומו.

והנראה לומר, שזה מבואר ממרן האריז"ל (לקו"ת שמות ויתרו), שמושה רבינו היה גלגולו של הבל, ויתרו שהיה כהן מדין היה מצד הטוב של קין, והנה ארז"ל (ב"ר כב ז) למה הרג קין הבל אחיו, בשביל תאומה יתירה שנולדה עם הבל, ולכן לקח עכשיו משה רבינו שהוא הבל את צפורה בתו, שהיא היתה התאומה יתירה שלו, עיי"ש.

הרי רואים שהמדיינים היו משורש קין, כי הרי יתרו היה הראש שלהם, ולכן על ידי זה שמושה רבינו הלך למדין ולקח את צפורה, התחיל לברר כל הכוחות הקדושה שיצאו מקין הנמצאים במדין, כי הרי איתא בזהר הקדוש (ח"ב סט.) 'דלית סטרא אחרא, דלית ביה נהירו דקיק זעיר מסטרא קדושה'. וזהו תיקונו של משה רבינו לתקן

את החלק הטוב של קין. **ועכשיו** אמר לו הקב"ה שהגיע זמנו למות, ולכן אתה צריך לגמור ולברר חלקך בתיקון חלקי השכינה שבקין, ולכן מיתתך תלויה בגמר תיקונו של קין.

וזהו אמרו 'נקם נקמת בני ישראל מאת המדיינים' היינו 'נקם' בנ"י ק"ץ, כי הרי כל תיקון הנעשה בעולם הוא בחינת קין וגאולה, 'נקמת בני ישראל' כל הניצוצין השייכים לישראל שהם מבחינת הבל כמושה, 'מאת המדיינים' המדיינים בנ"י ק"ץ, היינו לתקן את חלקי השכינה שהיו אצל המדיינים מקין. 'אחר תאסף אל עמיק' שמשום שהגיע זמנו למות, ולכן צריך אתה לגמור לברר חלקך בתיקון חלקי השכינה שבקין, ולכן מיתתך תלויה בגמר תיקונו של קין.

ולכן מיד 'וישלח אתם משה אלף למטה לצבא' היינו כי 'אלף למטה' בנ"י ק"ץ ה', ששלח אותם משה לתקן השכינה, ואז יהיה קין לגלות השכינה, ועל יד זה יהיה 'לצבא' היינו 'צבא' בנ"י היחוד הוי"ה אדנ"י עם השני כוללים.

ולכן אמר הקב"ה 'נקמת בני ישראל' משום שבני ישראל הם דורו של משה הנקראים 'דור דעה' (זוה"ק ח"ב סב:), שהיו ענפים משורש נשמת משה שהיה מבחינת דעת (זוה"ק ח"ב רכא:), ולכן גם הם היו צריכים לתקן את הניצוצין שבמדין.

אבל מה שאמר משה רבינו 'נקמת הוי"ה' בא לומר להם שצריכים אתם לנקום מהמדיינים לשם שמים כדי לעלות את הניצוצין, ולא לשם נקמה גופא.

והנה בגלל שמושה רבינו פירש מאשתו כמו שאמרו חז"ל (שבת פז.), אם כן לא היה לו כבר קשר ושייכות למדין, ולכן לא היה בכוחו לברר ולתקן את המדיינים עד תכליתו, ולזה שלח בדוקא את פינחס כי אבי אמו היה יתרו כמו שאמרו חז"ל (סוטה מג:), ולכן היה בכוחו לתקן ולברר את המדיינים.

ולפי זה מובן למה נתעלמה ממושה רבינו הלכה שקנאים פוגמים בו כמאמרם ז"ל (סנהדרין פב:), משום שמושה רבינו לא היה כבר שייכות וכוח לברר אותם, רק פינחס לבד ולכך ראה מעשה ונוכר הלכה.

ולזה אומרים חז"ל (רש"י במדבר לא ו, במדבר כ כ), שהיה בלעם מפריח מלכי מדין בכשפים והוא עצמו פורח עמהם, והראה להם את הציץ שהשם חקוק בו והם נופלים. ולמה בדוקא על ידי הציץ. משום שציץ בנ"י ק"ץ, לרמוז שעל ידי שפינחס תיקן חלקי השכינה שהיו במדין, נעשה בחינת קין וגאולה פרטית שהוא הכנה לגאולה הכללית במהרה בימינו. אמן.

דעו דרעיון תש"ע לפ"ק

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

**נְקָם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְיָנִים
אַחַר תְּאַסֵּף אֶל עַמִּיךָ (ל ב א).**

וקבלנו מהצדיק הקדוש רבי משה לייב מסאסוב שכל מה שיש בקדושה יש כנגדו קליפה, הן דבר קטן הן דבר גדול, זה לעומת זה (קהלת ז יד) ממש, כדי שיהיה הבחירה חופשית לדבק עצמו בזה או בזה, וכן הוא בדברי מרן הבעש"ט, ולולא רחמי השם יתברך ששולח ניצוץ משה לצדיק אמת, ובוה מקבל הכל בשמחה ובלב נשבר ונוכע, והם נופלין לבאר שחת והצדיק מאיר לדור דור, וזהו 'נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים' גם 'אחר תאסף אל עמך' תשפיע אור משער החמשים להאיר נפש הצדיק באור התורה ורויה, אמר בן יהו רצון.

'היכל הברכה' מרבנינו יצחק אייזיק מאמרנא

**וְאֶנְחֵנוּ נַחֲלֵץ חַיִּים לְפָנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד
אֲשֶׁר אִם הִבִּיאֲנֵם אֶל מְקוֹמָם וְיָשֵׁב טַפְנוּ
בְּעָרֵי הַמִּבְצָר מִפְּנֵי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ (ל ב יז).**

אפשר לומר בדרך רמז, שבני ישראל צריכים לקיים כל התורה מצוות במסירות נפש, וכל שכן על מצות שבת ומילה וחודש, כמו שרואים (מגילת אנטיוכוס) שהיוונים גזרו על שבת ומילה וחודש כי הם שורש היהדות, ובני ישראל מסרו עצמם על קידוש השם, והיו שומרים את כל המצוות. וזהו 'ואנחנו נחליץ' במסירות נפש 'חיים' ר"ת ח'ודש ש'בת י' דברות מילה, שכל המצוות צריכים לקיים לפני בני ישראל אפילו מתוך חקוק, עד אשר אם הביאנכם אל מקומם' עד שהם יתברך ירחם עלינו ויביא אותנו לארץ ישראל, ויהיה הגאולה שלימה במהרה, 'ישב טפנו בערי המבצר' ולא יהיה לנו שום פחד מפני יושבי הארץ' מהגויים.

'מעשה שלום' מרבנינו שלום מאמרנא

**בְּנֵי לָכֶם עָרִים לְטַפְכֶם וְגִדְרַת לְעִנְיָכֶם
וְהִצִּיאָם מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ (ל ב כד).**

'היצא מפכים תעשו' לתיקון הדבור על ידי לימוד תורה לשמה. 'היצא' חסר ואו, וכל 'היצא' באורייתא דכוותיה חסר ואו. היינו 'היצא מפכים' אפילו בלא חיות ודביקות, אעפ"כ 'תעשו' כה גדול יש למוציא שפתיו, להמשיך חיות ולעורר הרחוקות כידוע.

'היכל הברכה' מרבנינו יצחק אייזיק מאמרנא

וְאֵת נְבוּ וְאֵת בְּעַל מַעוֹן מוֹסֵבֵת שִׁים (ל ב ח).

לא שינו את שמם אלא שהוסבו אותם לקדושה, כגון 'נבו' שהיה מתחלה נקרא על שם שער החמשים של המומאה של אל נבר, והם שעבדו שקץ הזה שרצו לבלוע כל השפע לעצמם, וכשישראל כבשו הוסב 'נבו' על שם קדוש שער החמשים של הקדושה נו"ן ב"ו.

'היכל הברכה' מרבנינו יצחק אייזיק מאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

נתקנה בב"ן מ"ן קדושה, וזה המרפה הוא מלבוש העליון החשמ"ל, הנקרא בשר שנמרפה מארה"ר, וזהו 'בשר כשדה מרפה', 'באש ישרף' של גיהנם, 'כל מהור יאכל בשר' גורם יחוד עליון באש להבת שלהבת, לדבקה בו, וכל זה עיין היטב בספר 'קול ברמה' על האידרא רבה (זוה"ק ח"ג קכב:).

'הלווי'ים יסמכו וגו' לכפר על הלווי'ים' בסוד 'עבד הלווי' הוא' (במדבר יח כג) בסוד בינה פע"ח שער נפילת אפים פ"ד).

'בסכ"ת תשבו שבעת ימים' בסוד החסד. שהוא יומא דאזיל עם כולוהו יומין (ע"ה שער כה ד"ב). ואמרו בוורה (ח"ג קג:) קדמאה לאושפיזין, [וזה לשון הזוהר, ואמר רבי אבא, כתיב 'בסכות תשבו שבעת ימים' ולבחר 'שבו בסכות'. בקדמיותא 'תשבו', ולבחר 'ישבו'. אלא, קדמאה לאושפיזין. תניינא, לבני עלמא]. ומספרם אברהם סוכה, יצחק סוכה, יעקוב סוכה, משה סוכה, אהרן סוכה, יוסף סוכה, דוד סוכה, במספר מכוין 'בסכת תשבו שבעת ימים' אלא שיעקוב דויד מלאים בסוכה, ואח"כ 'ישבו בסכ"ת' בני עלמא. והארכתי גם בזה הרבה (עין עוד באריות בספריו אוצה"ח ויקרא רמז: עשירית האיפה קלד:).

'למרר' וגו' אלה הם משפחת מרר' בסוד גבורה, בחינת מרירות.

'יהו"ה אלהיך וגו' כאשר דבר יהו"ה' בתפארת, שהוא בחינת שם הוי"ה.

'ומקנה רב' בדעת. 'הנהה המקום מקום מקנה' דעת קני"ת (ויק"ד א ו). והארכתי בזה הרבה, בסוד ששה קצוות שבדעת, ששה פעם א"ל מספר 'מקום'. 'ומקנה רב' דעת כידוע (ע"ה שער יב פ"ג) ע"ב ק"ל [מספר רב]. 'מקום מקנה' שנמשך ליסודה ששם שלשה פעם אדני' [מספר מקנה] כידוע.

'והלח"ת מעשה אלהים וגו' חרות על הלח"ת', [הלוחות הם סוד] נצח והוד [הקדמת תיקו"י יא:].

'כל רמש אשר הוא חי וגו' את כל' כל הוא יסוד. 'ונפש אדם וגו' שנים ושלושים נפ"ש, נפש הוא סוד מלכות שמים.

כל אלה נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן, והארכנו בזה הרבה.

ולא באתי כאן אלא לעורר לבבות מהורת, שילכו בתורה, לעבוד השם בכל לב ובל נפש באמת.

ובמסכה זאת היה שם צדיקים, אחד מוהר"ר מענדל (הענדלעם, ראש החבריה באשוואר), תלמיד הרב הקדוש מו"ה [יצחק] אייזיק מקאליף, והשני לו מוהר"ר זאב וואלף (גולדבערג, אב"ד ראצפערט, נסתלק י"ג סיון תר"י בארה"ק, ונזכר גם במגילת סתרים (ר"ה שנת תר"ז) ע"ש) תלמיד הנ"ל.

ואמרו: אי לא אתינא וכו' הכא אלא למשמע מלה דא סגי (זוהר ח"ב קא:). ובפיהם היה שגור כל כתיבי האר"ץ על פה ממש. השם יזכנו לעבדו בלב אמת, ולסבול באמת, והשם יתברך יטהר לבי עם אהבת ישראל אכ"ר.

'היכל הברכה' מרבנינו יצחק אייזיק מאמרנא

**וַיֵּאִיר בֶּן מְנַשֶּׁה הֶלֶךְ וַיִּלְכַּד אֶת חֹתְמֵיהֶם וַיִּקְרָא
אֶתֵהוּ חֹתֵם יֵאִיר (ל ב מא).**

נמסר במסורה עשרה פסוקים רישיהן וסופיהן חד [שראש וסוף הפסוק הם מאותו תיבה], דין, ואידך והבשד אשד יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף והבשד כל טהור יאכל בשד (ויקרא ז ט). והלויים יסמכו את ידיהם על ראש הפרים ועשה את האחד חשאת ואת האחד עלה להווייה לכפר על הלויים (במדבר ח יב). בסכת תשבו שבעת ימים כל האזרח ביישראל ישבו בסכת (ויקרא כג טז). למרר משפחת המלקי ומשפחת המושבי אלה הם משפחת מרר (במדבר ג ט). הווייה אלקיך הוא עבד לפניך הוא ישמיד את הגוים האלה מלפניך וירשתם והושע הוא עבד לפניך באשד דבר הווייה (דברים לא ג). ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני גד עצים מאד ויבאו את ארץ יעזר ואת ארץ גלעד והנה המקום מקום מקנה (במדבר לב א). והלח"ת מעשה אלהים הנה והמקנה מכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלח"ת (שמות לב טז). כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה כירק עשב נתתי לכם את כל (בראשית ו ט). ונפש אדם ששה עשר אלה ומקסם ליהוה שנים ושלושים נפש (במדבר לא ט).

ובילדותי בהיותי כבר עשרים ושמונה שנה, הייתי במדינות אונגן, ואמרת בסעודה שלישית על עשרה פסוקים רישיהן וסופיהן חד.

דין 'ויאיר' הוא בחינת אור הכתר, 'ויאיר' אתון אור, ושני יודין הם כ' של כתר] עתיק יומין, [שכתר הוא בחינת עולם עתיק יומין], 'בן מנשה' שהוא הכתר] דוחה את הגבורות, [היינו ש'בן' הוא בחינת שם ב"ן מספר יוד הוה וו הוה, שהוא בחינת גבורות, ומנשה הוא מלשון שכתה ודחיה, מלה"כ 'ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה כי נשני אלהים' (בראשית מא נא) עיי"ש בחוקוני. וסדר הכתוב 'ויאיר' שבכות הכתר 'בן' הגבורות 'מנשה' דוחה את הגבורות]. והוא [הכתר עתיק יומין] יתיב על כורסיא [דשכיבין] דשמות אלהים לאכפייא להון [זוה"ק ח"ג קכח:] [שהכתר יושב על כסא של שביבי אש שמות אלהים כדי להכניע אותם]. וגם 'ב"ן מנשה' עולה ואמ"ת, שער החמישים כתר (פע"ה שער הק"ש פכ"ה). 'הלך וילכד את חותיהם' חותיהם עולה דעת של הגבורות אלהים, [שבדעת יש חסדים וגבורות כידוע]. הוא 'הולך' ומתפשט 'ולכד' וכובש אותם, והמתיק אותם, עד שקרא אתהן 'חות יאיר' שכלם מסכימים לרחמים על ישראל ולרצון, ולהמשיך הארה ואור וחיים על ישראל אכ"ר.

והארכתי אח"כ בשאר הפסוקים עיין במסורה. 'והבשר' סוד חכמה. שמשם מתחילין

שמות אלהים' כורסיא חשמ"ל, 'אשר יגע בכל טמא', כמו שהיה בעת חמא ארה"ר 'ובשר בשדה מריפה' (שמות כב ל). [זו"ל מרן הארז"ל בעין חיים (שער מש פ"ו) כן מצות המרפה, היא הרע שברפ"ה ניצוץ דקליפת נגה, שנמרפה מן הכלב הרע שבקליפה, שהוא סוד ב"ן מלכות של הקליפות הרע, וכשהורת למומב

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרינא ז"ל

גודל לימוד התורה אחר חצות לילה

ללמוד בלילה אחר חצות, והיה היחוד בכל לילה נעשה בשלימות שתי מלכים בכתר אחד שוה בשוה, אז עכ"פ היו נכנעים תחת ישראל, ולא היו גוזרין שום גזירה על ישראל בגלות, וכל מה שעובר עלינו בגלות המר הזה מחמת חטא זה שישנים כל הלילה, ואין לומדין ומזמרין שיר ושבח אחר חצות לילה לשם יחוד קב"ה, מלך עליון ירחם עלינו בשנה זאת הבא עלינו שנת קומ"ו ונקומ"ה עליה למלחמ"ה תזכר לחיים.

'זהר חי' ח"א דף עז :

טועם אור חדש

בחצות הלילה, טועם אדם אור חדש שלא טעם מעולם, ונתרחב לבו בהארה נפלאה, והוא הכנה אל התפלה של יום, לייחד הדודים בלב אמת וטהור...

'זהר חי' ח"א דף קנה.

מקרב הגאולה

ולכן יש הארה גדולה בלימוד תורה שבעל פה אחר חצות לילה, ובוה תלוי גאולת ישראל וביאת המשיח.

'זהר חי' ח"א דף קנה :

בזה הלימוד הלילה, מאיר הרבה, ומקרב הגאולה בלימוד של אחר חצות...

'זהר חי' ח"ה דף קלב.

שומעין את תורתו

מבואר בזהר (ח"א עב. ועוד) גודל עסק התורה אחר חצות, שהקב"ה עם כל הצדיקים שבגן עדן שומעין את תורתו, עיין שם דברים נוראים, ועיקר לימוד התורה ושעשועין דאורייתא הוא בלילה אחר חצות דוקא.

'שולחן הטהור' סימן א סק"ב

נשמה מזרע ישראל

ומי שיש לו נשמה מזרע ישראל ולא מערב רב ומבית הורדוס, עומד ללמוד תורה אחר חצות לילה דוקא, ואין להאריך בזה, אם לא מי שרוצה להיות נעור כל הלילה אשרי לו.

'שולחן הטהור' סימן א סק"ב

צחותא דאורייתא בליליא

צחותא דאורייתא בליליא, מתיקות ומנוחת התורה הוא בלילה אחר חצות, שאז טועם אדם בתורה מעין עוה"ב, ויתקיים עולמך תראה בחיך (ברכות יז.), 'כחוס צח עלי אורי' (ישעיה יח ד) קדמאה, ואין רנה של תורה אלא בלילה (שמו"ר מז ח), וכל העוסק בתורה בלילה שכינה כנגדו (תמיד לב:), וכך פסק רמב"ם (ת"ת ג יג) וטור ובי"י (יו"ד סימן רמו), ולא אברי לילה אלא לשינתא (עירובין סה.), שאם לא היה נברא מדת לילה לא היה שינה בעולם כלל, והוא טוב לישן כפי כחו לנוח, וללמוד תורה בלילה דלא אברי אלא לגירסא (שם), אבל חידוד ופולול אינו אלא ביום, וחידוד ופולול ניתן למשה ביום כמבואר בנדרים (לח.), אלא פולולא בעלמא ניתן למשה ומסרה לישראל, וזהו כל הדברים שנדבר עם משה לא דבר אלא ביום, היינו פולול וחידוד דברים קשים, ובלילה צחותא דאורייתא מתיקות התורה לשבוע נפשו מן חידושי תורה שבע"פ, שהם כבר צחים וברורים וזכים, ואין בגמרא שום סתירה לדברי הזהר, והחכם עיניו בראשו. **'זהר חי' ח"ה דף כא.**

חברייא קדישא דעסקי בתורה בלילה אחר חצות ובברכות וביחודים, וילילה באים להרגך. ואם לומד בחצות לילה, יהיה לו התחזקות, האיש כמני יברח, ואין לו שום פחד מן המפתים והקליפות, ועושה רצון בוראו באמת.

'היכל הברכה' שמות דף פד.

משרה עליו שכינה וזוכה לרוח הקודש

טוב לו ליהרר שישן ביום, אחר חצות היום דייקא הרבה שעות, כדי שיהיה שנתו בלילה קלה ועריבה, וישן שני או שלשה שעות ודי לו, כי אין בעולם דבר גדול מן הלימוד של לילה אחר חצות דוקא, ומזהיר לנפשו, ומשרה עליו שכינה, וזוכה לרוח הקודש אמת מפנימיות, וכמה מעלות טובות אין שיעור, וכמעט כל בחינות יהדות תלוי בזה, ולכן יזהר מאוד לישן ביום וימעט בשינת הלילה, והכל לפי כח אדם ולפי הזמן והעת.

וכן צוה לנו רבינו החסיד הקדוש מוהר"ר **יעקב יצחק מלובלין**, שמימיו לא עבר עליו חצות לילה בשינה, והיה נוהג לישן ביום שנים ושלשה שעות, וגם בלילה קודם הזמן התפלה הניח עצמו לישן איזה שעה, והכל [כדנ] שיהיה מוחו צלול לתפלה. וכן צוה לכל תלמידיו, שלא לסגף עצמו הרבה בשינה, כי איננו אדם אלא חמור.

'נוצר חסד' אבות פ"ג מ"ד

השורש שלו והצורה שלו מאירה למעלה

בעת עסקו בתורה ותפלה, השורש שלו והצורה שלו מאירה למעלה, ובפרט כשעוסק בתורה בדביקות אחר חצות לילה והאי קלא סליק בסוד עליות נשמות ובקע כל רקיעין... (זהר חי"ג סא.)

'זהר חי' ח"ה דף סא.

מאירה נשמתו עליו מתיקות התורה

כשהנפש אדם המשכלת יקיץ, ומתעורר אחר חצות, במחשבה ראשונה תיכף ידביק נפשו ומחשבתו באור אין סוף ובאמונתו באהבה ובהתקשרות. ואחר כך כשנטול ידיו, ומסיר המים מביתו, יאמר כמה פסוקי אמונה ואין כאלהינו, ויקבל עליו עול מלכות שמים באהבה, ובוה הרוח שלו אשר נפקד בידא דמלכא חזר עליו. ועל ידי שירות ותשבחות ותורה שלומד אחר חצות, ארים בסימו דנשמתא (זהר ח"א עז.), כי הנשמה מאירה עליו מתיקות התורה. וכשהאיר יום אז נפק קלא, ונמשכו המוחין מאירין לארבע פרשיות של תפילין, ממש חיות אדם הישראלי, וטועם בהנחת תפילין זיו ואור עליון, לא יכילהו הרעיון... מקשר מחשבתו בגדולת קונו, ומשפיל עצמו אין ממש, תולע קטן, מופשט משום קבלת שר, מתדבק באהבת ישראל, בטל ומבוטל אין ממש.

'היכל הברכה' בראשית דף פה.

מבטלין כל הגזירות

זהו הארה ואור גדול שיש לצדיקים אחר חצות בלימוד התורה, בנועם וזיו עליון. וכיון שהאור גדול כל כך, אין לה פחד, ומשפעת כל טוב באור עצום ושלמות גדול, ונתבטלו כל הגזירות ע"י עולמתין דילה, שכל מה שגוזרין הקב"ה מקיים, ובלבד שיכוין לבו לשמים וכל זה ע"י עסק התורה אחר חצות... ולכן אם היו ישראל שומרין

יתרבה לו הדעת וישמח בחלקו

וילמוד אחר חצות בסדר הלימוד מהאר"י ז"ל בשמחה רבה עד שעת התפלה, ובפרט במשנה ובספר הזהר וכתבי האר"י ז"ל, ובפרט אז לעיין בספר הזהר בעיון רב, ויתרבה לו הדעת וישמח בחלקו וכו' ע"ש.

'סור מרע ועשה טוב' עשה טוב סק"ג

הזהר בנפשך

בני הזהר בנפשך, ולמוד תורה אחר חצות ליל בעת רצון בגמרא ובזוהר.

'היכל הברכה' בראשית דף סו.

עיקר הלימוד

עיקר ללמוד בספר הזהר וכתבי מרן האר"י אחר חצות דוקא.

'שולחן הטהור' סימן א סק"ג

סדר הלימוד

בימי החורף מתחלת הלילה עד שלש שעות, יעסוק בגמרא ופוסקים ובדינים של חשן המשפט כל אחד לפי רגילותו והבנתו והשגתו בתורה, וילך לישן, ואחר חצות יעמוד לפי כחו ויברך הברכות ויאמר חצות נוסח אמייתי בקיצור, ואח"כ ישורר בשירי דוד וילמוד משניות וגמרא וטור ובי"י, ואח"כ ילמוד בספר הזהר במתיקות, ובכתבי מרן האר"י עד שתהא אש שלהבת עולה מאילה באור, ובקץ נכון להיות ניעור עד שעה ושתיים אחר חצות, וילמוד כרצונו וכחו ומוחו. בוהר מבואר גודל מעלת לימוד התורה אחר חצות לילה.

'שולחן הטהור' סימן רלח ס"א

אחים ורעים להקב"ה

אחי ורעי, הזוכין לעסוק בתורה אחר חצות, זוכין ע"י מסירות נפש של קריאת שמע, להיות אחים ורעים להקב"ה.

'זהר חי' ח"ה דף כ :

להתקדש ליוצרו

מי שנדבה רוחו להתקדש ליוצרו, עיקר יעסוק בתורה בגמרא ופוסקים וזהר כתבי האר"י, ואחר חצות לילה דייקא.

'זהר חי' ח"ב דף שצה :

הלומד בחצות לילה יהיה לו התחזקות

'וה' הלך לפניו יומם ולילה' (שמות יג כא). הדרך וגוי ללכת יומם ולילה. ששה. דין, ולילה ולא מסורה ללכת יומם ולילה. ששה. דין, ולילה ולא דומיה לי (תהלים כב ג), ולילה ללילה יחווה דעת (שם יט ג), ולילה אור (שם קלט יא), ולילה כיום יאיר (שם יב), ולילה באים [להרגך] (נחמיה ו ז). עיין זוהר (ח"ב מו:) אמאי אזלי יומם ולילה, יהכון ביממא ולא יהכון בלילא, אלא לאשתכחא בהו שלימתא דכלא, דלית שלימו אלא יומם ולילה אספקלריא דנהרא ודלא נהרא, ולילה ויום איקרי יום אחד.

וזהו עיקר, וילילה ולא דומיה לי, שלא יסתלק שם יה, אלא יעסוק בתורה בלילה אחר חצות דייקא, כי אין נעימות ומתיקות בעולם, כמו לימוד תורה לשמה אחר חצות לילה, טעמו וראו כי טוב (תהלים לד ט), ואז 'ולילה אורי', מאיר מאור הטוב הצפון וגניז לצדיקים לעתיד לבוא, 'ולילה כיום יאיר' באור המוחין וחיות, 'ולילה ללילה', עליונה 'יחווה דעת', ורוח הקודש ויחודים של

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים ז"ע

הרה"ק רבי משה בן רבי יעקב קורדואירו זצ"ל הרמ"ק בעל הפרד"ס רימונים ועוד כ"ג תמוז ש"ל

כתבי הרמ"ק

יכול ללמוד גם כן אחר שנודרך, בספרי אור שבעת הימים רבינו משה [קורדואורן], ב'פרד"ס [רימונים], ועסיס רמונים, ובשלי"ה הקדוש, כי כולם ברוח הקדוש נכתבו, וכל ספר שמחברו הוא בעל רוח הקדוש, ונכתב על ידי רוח הקדוש, בודאי הוא מאירת עינים ומשיבת נפש, ממש מחיה הנפש.

'נתיב מצותיך' הקדמה

ובספר הפרד"ס [רימונים להרמ"ק], אחר שתמלאו עצמיכם בקדושה וטהרה באור התורה ובימים ושנים, תוכלו לטייל בפרד"ס [רימונים] בקצרות.

'היכל הברכה' בראשית לג.

ודברי הרמ"ק קבלה מאליהו ואי אפשר לזוז מדבריו כלל.

'זוהר חי' ח"ה קכה:

הזהיר לי אממור' זה"ה שלא אלמוד ביחד כתבי הרמ"ק זה"ה עם כתבי מרן האר"י זה"ה, רק בעת שאלמוד בכתבי מרן האר"י זה"ה בכל עת ההוא לא אלמוד בכתבי הרמ"ק זה"ה, כי זה הוא עמוד בפני עצמו וזה בפני עצמו, ואם לומדים בזמן אחד אזי נתערב דעתו בזה ובה ולא יוכל לעמוד דעתו על מקום קו השווה.

'דמשק אליעזר' הקדמה 'דרך הקודש' נב

ספר הזוהר הקדוש, הוא סתום וחתום, ונעלם מעין כל חי, מרוב עמקות סודות, עמוק עמוק מי ימצאנו, אעפ"י שהראשונים קדושי עליונים, מוהר"ם רקאנטי וחביריו, והר"ם גבאי, ורבי יהודה חייט, פירשו כמה מאמרים, ובפרט הקדוש רבינו משה קורדואורא זה"ה, אשר יגע עצמו בספר 'פרד"ס [רימונים]', לפרש ספר הזוהר, ודקדק בכל רמזותיו, ממש כמו נקודת ספר תורה.

'דמשק אליעזר' הקדמה 'דרך הקודש' נט

שורש נשמתו

הכלל, כשתעין אין בריה דומה לחברתה, ומעוטא דמעוטא הנמצא שיהיה קרובין בשורש נשמותיהם, כמו שאמר מרן אלקי [האריז"ל (ליקטי תורה חיי שרה)] על מאור עינינו רמ"ק ורבי אליהו בעל ראשית חכמה, שזה יש לו נפש זכריהו וזה רוחו, ולכם אוהבים זה את זה מאוד, כמאמר הכתוב (שמואל א' כ יז) 'אהבת נפש אהבו', מחמת שהלבבות קרובות לדרך אחד לדרכי עבודה, וכן אמר מרן אלקי הבעל שם טוב זי"ע על כמה אנשים צדיקים הידועים לנו שנתקשרה אהבתם יחד, והוא מסיבה שהיה לומדים תורה ביחד בגם עדן עליון, והם משורש אחד.

'אוצר החיים' ויקרא קע:

המית והרג הקליפות

האדם עומד בכל עת בסכנה גדולה, ובקל יוכל לדחות, ואין להאמין לעצמו כלל וכלל אפילו רגע אחד, אם לא בהשכלה יתירה, כמאמר מרן הקדוש רבי ישראל בעל שם טוב על מאמרם (גיטין מז.) ריש לקיש זבין נפשיה ללודאי, דהענין, בעת שיצא מן היליטיס, ורצה לקבל על עצמו עול תורה ועבודה, בפרישות וקדושה, זבין נפשיה ללודאי, כי סבבוהו כיתות הקליפות, לפתות שיעזוב דרכו בקדושה, כמבואר בזוהר, ונפל לתוך תאות הזמן ומחשבות לא טובות, וכשהצדיק רואה זאת, מקבל

על עצמו קדושה יתירה, ועל ידי סיגופים מרים, הוא ממית והורג את כל הקליפות, ורבינו משה קורדואורא לא יכול לסבול, והרגם בשם המפורש, אחר הקדושה והסיגופים שהיה לו (ישם הגדולים, חלק ספרים, מערכת א אות צד), וכשהצדיק מתגבר בפרישות וקדושה, וממית והורג כל המפתים, בא לידי אור גדול, ונמשך עליו הארה ושמחה עצומה בתורה ועבודה, ועובד השם בשמחה וטוב לבב מרב כל, אע"פ שנופל לקטנות, אבל לא לבחינה כזאת ללודאי.

'נתיב מצותיך' הקדמה

במוחין דקטנות החיצונים רוצין לינק ממנו ונאחזין בו וכו', בתאות ובמדות רעות וכו', ומתגברין הקטנות והתאות, וטועם טעם מיתה על ידי התגרות החיצונים, והוא צופה את כולם, והורג אותם, והקדוש רמ"ק הרגם על ידי שם המפורש כידוע.

'היכל הברכה' דברים קס:

אחר שבא הצדיק לידי [-השגת] אור עליון, מברר הברורין, ופרעה וכל חילו נטבעו בים סוף, אף על פי כן, פרעה התננין הגדול הנחש נשאר חי, כי אחר שהצדיק הורג כל כוחות הקליפות, כמו שעשה הרמ"ק על ידי שם, וכן שאר צדיקים על ידי יראה וסיגופים, נשאר המלשין עליון נחש, ויש לו נחשים הרבה למטה, שמתלבש באנשים רשעים, להלשין ולדבר סרה על הצדיק וכו'.

'נתיב מצותיך' היחוד, ד ד

גלות השכינה

זה הענין בעצמו הוא בשכינה, שמתלבשת 'בצור לבבי, וחלקי קודשא בריך הוא לבן של ישראל' (תהלים עג כו, שה"ש רבה ה א), והוא ירידת וגלות השכינה, ונאמר (איכה ד ה) 'כי ה' הוגה על רב פשעיה', ואמר רז"ל (איכ"ר שם) יכול על מגן ת"ל על רב פשעיה, ופירשו בו הקדושים הרמ"ק (מובא ביקול בוכים איכה שם) כי פשעי בניה הם פשעיה כביכול, כי היא מתלבשת בתוכם ממש, אפילו בתוך טומאתם, וזה התלבשות הוא ירידה גדולה לשכינה ולנשמות.

'זוהר חי' ח"ב רלד.

מ"ע להדמות עצמו במדות טובות

מצות עשה להדמות עצמו במדות טובות וישרות אל הבורא יתברך, שנאמר (דברים ח ו) 'והלכת בדרכיו', ונאמר (שם י יב) 'ללכת בכל דרכיו', מה הוא רחום וחונן אף אתה תהיה רחום וחונן (שבת קלג:), מה הקב"ה צדיק אף אתה הוה צדיק, מה הוא קדוש אף אתה היה קדוש, צדיק ישר תמים גבור חזק רב חסד ארך אפים. וחייב אדם לילך בהן בכל כחו בשלש עשרה מדות של מיכה, וכפי שסדרם רבינו משה בספר 'תמר דבורה', ולהדמות לעשר ספירות, והכל מבואר בספר הנ"ל ובספר 'חסד לאברהם' (בסופו בריכת אברהם שוקת א'), דרשהו אחי וענדהו עטרת לראשך.

'אוצר החיים' דברים קסד.

כשאדם מדמה עצמו ליוצרו כופה כל הדינים

ועל ידי שאדם מדמה עצמו ליוצרו, מה הוא 'רחום' אל חסד כופה כל הדינים אף אתה כן, וכן 'חונן' ליתן חן לכל בר ישראל (שבת קלג:), וכן 'ארך', כמבואר במדת הרמ"ק 'תמר דבורה' (פ"א).

'זוהר חי' ח"ה רלד.

אל יתייאש מן הרחמים

'ואל יבטיחך יצרך' (אבות ד כב). עיין 'מדרש שמואל' שמעתי מפי החכם אלקי קודש קדשים רבינו משה קורדואור, כי האדם אשר הרבה לפשוע להרשיע להכעיס את בוראו הוא מתייאש מן הרחמים, כמו אלישע אחר, שאמר כי אחר שנאבד תקותו מעולם הבא ונדחה משני עולמות, הוא חפץ להתענג בעולם הזה בתאות עולם הזה, והפקיר עצמו לעבור על כל התורה, ובודאי שטעה בזה טעות גדול, כי אין שום דבר עומד בפני התשובה, אדרבה זה היה תשובתו, כי אחר שכפר בעיר לומר שתי רשויות יש חלילה וחלילה, ובה הפריד היחוד וקיצץ בנטיעות, היתה תשובתו להתייאש מן העולם הבא ומן הרחמים, ולעשות תשובה שלימה לפני קונו באהבה וחיבה,

'נוצר חסד' אבות ד כב

יש כמה חלוקי כפרה

'זכאין אינון מאריהון דתשובה, דהא בשעתא חדא, ביומא חדא, ברגעא זכאין חדא, קריבין לגבי קב"ה'. (זוהר חיי שרה קכט:)

כתב הרב בעל 'אור החמה' בשם הרמ"ק זה"ה, 'שעתא חדא' הוא עזיבת החסא וחרטה מעמקי דלבא בחרטה גמורה עי"י וידוי, ויש בר ישראל שבזה לבד מכפר לו הקב"ה, כי יש כמה חלוקי כפרה, ומה שאמר 'ביומא חדא' יש תשובה שתולה ויוה"כ מכפר, וזהו ביומא חדא, ומה שאמר 'ברגעא חדא' שאין מכפר לו אלא מיתה מכפרת, וזהו שהמות הוא אינו אלא רגע אחת ביציאת נשמתו, ע"ש ודפח"ח.

'דמשק אליעזר' חיי שרה קכט:

תורה שבכתב ותורה שבע"פ

כתיב 'הדודאים נתנו ריח ועל פתחינו כל מגדים חדשים גם ישנים' וגו', הדודאים נתנו ריח אליו אינון דאשכח ראונו, כד"א 'וימצא דודאים בשדה', ולא אתחדשן מלי דאורייתא אלא על ידיו בישראל כד"א 'ומבני יששכר יודעי בינה לעתים'. (זוהר ויחי רמג.)

לפלפל ולקטט השכינה הקדושה בפלפול של תורה בנגלה ובנסתר, והרב א"א בעל 'אור החמה' זה"ה כתב בשם הרמ"ק זה"ה, הדודאים של ראונו, הנה ראונו הוא בחסד של ז"א תורה שבכתב, המתפשט במלכות תורה שבע"פ, לחפש שם סוד התעוררות לעורר בו התית תורה שבכתב, וימצא דודאים הם נצח והוד, הנקראים בני ישראל, שהם מזריעין הנשמות לבי יסודות צדיקים, ונו"ה נקראים למודי ה' המתחדשים חידושי התורה, שהתחדשות הזה הוא התעוררת של התית תורה שבכתב, עבור זה יששכר וזבולון הם בנו"ה, זה מחזיק וסומך לזה, ששניהם בחינת גוף אחד, לכן סוד הנצח של יששכר מתחדשים בישראל כמה חידושי תורה, שזהו 'ומבני יששכר' נו"ה, 'יודעי בעת היחוד בסוד וידע אדם, 'בינה' ששם ניכלל מתורה שבכתב של חכמה, ומתורה שבע"פ שלה, כדאיתא בפע"ח (שער הסוכות פ"ב) ע"ש, 'לעתים' ממש היינו למלכות תורה שבע"פ שבעולם העשיה, שהיא נקראת עת, ששם כ"ח עתים, ע"ש.

'דמשק אליעזר' ויחי רמג.